

N:o 2.

Ank. till Riksd. kansli den 16 febr. 1893, kl. 3 e. m.

*Betänkande, i anledning af väckt motion om ändring i förordningen
angående stämpelafgiften den 5 september 1890.*

I en inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 32, har herr *Oskar Nylander* föreslagit,

»att Riksdagen täcktes besluta sådan ändring i gällande kongl. förordning angående stämpelafgift af den 5 september 1890, att Konungens befallningshafvandes resolutioner å syner å soldattorp må blifva från stämpel befriade».

Denna fråga har redan förut varit föremål för Riksdagens behandling. Vid sistlidet års lagtima riksdag väcktes nemligen i liknande syfte i Riksdagens begge kamrar motioner, i Första Kammaren af herr *P. J. Andersson* (n:o 17) och i Andra Kammaren af herr *Oskar Nylander* (n:o 33), om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om ändring af hithörande bestämmelser i den rigtning, nu ifrågavarande framställning afser.

Andra Kammarens tillfälliga utskott n:o 4, till hvilket herr *Nylanders* förra motion i ämnet hänvisats, hemstälde i afgifvet utlåtande n:o 8, att densamma ej måtte till någon kammarens åtgärd föranleda. Utskottet motiverade emellertid sitt utlåtande i den del, som nu är i fråga, dermed, att Kongl. Maj:ts befallningshafvandes beslut i sådant ärende, som motionen rörde, redan nu borde meddelas och vanligen också meddelades utan någon kostnad för rust- och rotehållare. Till stöd för denna mening åberopade utskottet det förhållande, att på förfrågan hos vederbörande i icke mindre än tio län, inom hvilka funnes

ryttare-, soldat- eller båtsmanstorp, huru i förevarande fall förfores, utskottet fått till svar, att Kongl. Maj:ts befallningshafvandes beslut i ärende af den beskaffenhet, motionen afsåge, i dessa tio län meddelades utan någon afgift för rust- och rotehållare.

Utskottets hemställan bifölls af Andra Kammaren.

Första Kammarens tillfälliga utskott n:o 3, som fått sig tilldelad den af herr P. J. Andersson inom denna kammare i nämnda hänseende väckta motion, hemställde likaledes i sitt först efter Andra Kammarens nämnda beslut afgifna utlåtande n:o 4, att motionen icke måtte till någon kammarens åtgärd föranleda, hvilken hemställan ock af Första Kammaren bifölls. Sistnämnda utskott, som grundade sitt utlåtande i nu förevarande afseende derpå, att den praxis redan i de flesta län gjort sig gällande, att ifrågavarande resolutioner icke belades med stämpel, samt på den omständighet, att frågan i alla händelser genom Andra Kammarens redan förut i ämnet fattade beslut för det årets riksdag förfallit, förklarade jemväl i sitt utlåtande, bland annat, att utskottet väl instämde med motionären deri, att Kongl. Maj:ts befallningshafvandes resolutioner å syner å soldattorp borde afgiftsfritt tillhandahållas rust- och rotehållare, men uttalade tillika såsom sin mening, att sådana resolutioner enligt gällande stämpelförordning torde böra beläggas med stämpel af tre kronor.

I sin nu väckta motion anför motionären, att man, efter hvad vid sistlidet års lagtima riksdag sålunda förlupit, hyst den förmodan, att äfven inom det eller de län, der rotehållarne ännu drabbades af särskild afgift för dylika syneprotokoll, denna afgift skulle upphöra. Det vore dock så långt ifrån att denna mening, oaktadt den för båda utskottens utlåtanden legat till hufvudsaklig grund, öfver allt i länen vunnit den tillslutning, som man med skäl kunnat vänta, att man tvärt om inom ett och annat län fortfarande belade Konungens befallningshafvandes resolutioner å soldattorps-syneprotokoll med en stämpelafgift af tre kronor, hvilken afgift vederbörande rotehållare nödgades betala.

»Rättvisa och billighet», fortsätter motionären, »synas dock fordra, att gällande stadganden af myndigheterna tillämpas lika, så att i detta hänseende alla rust- och rotehållare inom hela riket behandlas på samma sätt; och då kongl. förordningen angående stämpelafgift af den 5 september 1890 ej klart och tydligt innehåller någon bestämmelse derom, att resolutioner af nu ifrågavarande slag skola vara från stämpel befriade, utan kan lemna tillfälle till rakt motsatta tolkningar, så synes det vara lika önskligt som af behovet påkalladt, att nämnda förordning

erhåller sådant förtydligande, att dylika missförhållanden ej längre månde ifrågakomma.

I den uppskattning af rustnings- och roteringsbesvären, som på grund af senaste urtima Riksdagens beslut hvarje tionde år skall verkställas, komma naturligen äfven att intagas nu påpekade kostnader för torpsynerna, och då staten skall till fullo ersätta detta belopp, torde det äfven från denna synpunkt sedt vara lämpligt och bidra till förenkling i värderingen, om dessa protokollskostnader borttagas.»

I likhet med motionären och de utskott, som vid sistlidet års lagtima riksdag behandlat förevarande fråga, anser utskottet, att vederbörande myndighets pröfning af ifrågavarande ärenden icke skäligen bör medföra någon särskild kostnad för rust- eller rotehållare. De i detta hänseende gällande stadganden synas emellertid kunna gifva och hafva äfven gifvit anledning till olika tolkningar, ett missförhållande, som enligt utskottets mening bör genom en uttrycklig lagbestämmelse afhjelpas. Att i enlighet med den affattning, motionärens framställning erhållit, inskränka en sådan bestämmelse endast till det slag af ifrågavarande resolutioner, som angå soldattorp, synes likväl icke hafva skäl för sig, utan böra fast mera — till undvikande af tvetydighet — alla resolutioner af ifrågavarande slag, således äfven de, som röra ryttare- eller båtsmanstorp, af det tilltänkta stadgandet omfattas. Då vidare Kongl. Maj:ts befallningshafvandes beslut i oförmälda ärenden kunna hos Kongl. Maj:t öfverklagas, torde följdriktigheten bjuda, att icke blott Kongl. Maj:ts befallningshafvandes utan äfven Kongl. Maj:ts till äfventyrs i ämnet meddelade förordnanden uttryckligen befrias från stämpel.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen måtte besluta, att 7 § i kongl. förordningen angående stämpelafgiften den 5 september 1890, sådant detta lagrum lyder enligt kongl. kungörelsen den 30 september 1892, måtte erhålla följande förändrade lydelse:

§ 7.

Från stämpelafgift enligt denna Art. äro befriade,
Akademier och statens undervisningsverk; — — —

Frihet från stämpel enligt denna Art. eger jemväl rum i mantalsskrifningsmål, i bevillningsmål och mål angående kronans ränta och tionde, så ock i frågor rörande debitering, afskrifning eller restitution af kronoutskylder, kommunala eller andra allmänna afgifter, markegångssättning, åsättande af rotering, anmärkning vid offentliga räkenskaper, redogörelse för allmänna medel, utsyning af skog å allmänning eller ekars fällande å kronojord, tillverkning och inlösen af salpeter och tvist om värfning samt i sådana på förvaltningsmyndighets pröfning beroende ärenden, som angå syner å ryttare-, soldat- eller båtsmanstorp, äfvensom i ärenden, som anhängiggjorts hos justitiekanslersembetet eller Riksdagens justitieombudsman.

Stockholm den 16 februari 1893.

På utskottets vägnar:

F. Barnekow.
